

mondott. Csapán a brassói, marosvásárhelyi, nagyiküllői és krassószörényi főispánok maradtak meg állásukban.

Vássonyni a cenzuráról s a sajtótörvény módosításáról

Budapesti tudósítónk jelenti: Vássonyni Vilmos igazságügyminiszter ma az Ujságíró Egyesületben megjelent. Az elnök üdvözölte őt. Vássonyni kijelentette, hogy ő is a sajtó munkása volt, s visszatér ehhez mindíg. A sajtótörvény ellen együtt küzdött az újságírókkal, a törvényt módosítani fogja úgy, amint annak idején kívánták.

Az esküdtzéki intézmény hiányait orvosolni kell, valamint a cenzura tulkapásait is. Hadviselés, külügy és közéletkezés kérdésében a cenzura nem kifogásolható, de szabad lesz írni a belpolitikai kérdésekben, amit akarnak s a cenzura visszahelyezését sürgetően orvosolja. Ő újságíró volt és lesz.

Grecsák Károly dr. államtitkár a sajtószabadságról és a bírói függetlenségről beszélt.

Gratz utóda Popovics?

Budapesti tudósítónk jelentése szerint beavatott politikai körökben beszéltek, hogy Popovics Sándor az Osztrák Magyar Bankot elhagyja s felváltja Gratz Gusztáv dr. a pénzügyminiszteri székben.

A horvátok nem támogatják az új kormányt.

Budapesti tudósítónk jelenti: A miniszterelnök ma este kezdte meg a horvát képviselőkkel tárgyalásait. Azazivárgott ki, hogy a horvátok megtagadták támogatásukat az új kormánytól.

Az 1907. évi népoktatási rendelet visszaállítása.

Gróf Apponyi Albert első kultuszminiszterége idején, 1907-ben rendeletet adott ki, amely szerint az állami népiskolákban a tanítás nyelve kizárólag a magyar. Külön rendelet szabályozta a vallás oktatását, ami a nemzetiségek nyelvén is történelmet, de a gyermekeket a Miatyánkra és a mindennapi imádságokra magyarul is meg kellett tanítani. A miniszter engedélyt adhatott azonban arra, hogy bizonyos nemzetiségi vidékeken a községek kérésére az iskolák felsőbb osztályaiban, de csak a tanítási órákon kívül a tanító külön díjazásért oktathassa a nemzetiségi nyelvet is. Minde rendelkezésekből az következett, hogy nemzetiségi vidékeken az állami elemi népiskolákban olyan tanítók is alkalmazást nyerhettek, akik az illető nemzetiség nyelvét nem ismerték.

Gróf Tisza István miniszterelnöksége alatt, amikor a különböző nemzetiségekkel való paktanos tárgyalások megindultak, a nemzetiségek első követelése az volt, hogy az Apponyi féle nyelv-rendeletet helyezze a kormány hatályaon kívül. A kormány teljesítette a kérést és Jankovich közoktatásiügyi miniszter rendeletét adott ki, mely kimondta, hogy ott, ahol a nemzetiségi tanulók többségben vannak, a tanítónak ismernie kell az illető nemzetiség nyelvét. Ki-

mondta a rendelet, hogy a tanító kiegészítő nyelvként használhatja a tanítási órák alatt is az oláh, szerb, tót és német nyelvet.

Es a rendelet visszavonását jelentett azal a törekvéssel szemben, amely a magyar államnyelvnek a nemzetiségi vidékeken való térhódítását igyekezett szolgálni.

Egyik éjjel érkezett telefonjelentésünk szerint Apponyinak első dolga volt a sajtó-

nyelv-rendeletét érvénybe visszahelyezni. Ujabbán arról értesültünk, hogy ez még nem történt meg. Apponyi foglalkozik ugyan a magyar nyelv jogainak visszaállításával, de a rendelkezést eddig már csak azért sem tehető meg, mert tegnap nem volt Budapesten. Értesítésünk szerint Apponyi az 1907-iki rendeletet némi módosítással fogja visszaállítani.

Spanyolország válsága.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) Rómából jelentik: A Vatikanba komoly hírek érkeznek az anarkiáról, mely Spanyolországán dúl. A kormány helyzete súlyos, mert antant-párti forradalom fenyeget.

Tirolban megújult a tűzértségi harc.

Keleti harctér. Budapest, június 19. (Hivatalos.) A Valeputna szakaszon visszavertünk egy orosz előretörést. Egyébként nem történt fontos esemény.

Olasz harctér. Budapest, június 19. (Hivatalos.) A Hét község fensikján és a Sugana völgyben Asiago és Brenta között tegnap reggel óta új heves tűzértségi harc folyik.

Az Isonzó mellől nincs különös jelenteni való.

Délkeleti harctér. Budapest, június 19. (Hivatalos.) Változatlan. A vezérkar főnöke.

Angol vereség Nyugaton.

Berlin, június 19. A nagyhatalmasok és jelenti:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. A flandriai és Arras-arcvonalon a helyzet változatlan. A tűzértségi harc változó erővel tart. Tegnap különösen Bosingha és Frelinghien között volt élénk. Monchy-tól keletre rohamoszapatok kivételével az angolokat néhány árokba, melyek a június 14-iki harcokban még az ellenség kezén maradtak.

A német trónörökös hadserege. A franciák a sötétség beálltával újra meg-

kísérelték, hogy a Hurtebise majortól északra nyugatra tőlük rövid idővel észlelt elfoglalt árkokat visszavegyék. Kétszeri támadásukat visszaverték. A Champagneban az ellenség tegnap reggel erős tüzelés után a Monte Haut-tól délre nyugatra benyomult állásaink egyik kinyúló részébe. Este az elfoglalt terület kiszélesítése céljából megkezdett előretörését veszteségteljesen visszavertük.

Albrecht württembergi herceg hadserege. Nincs újság.

A keleti harctérről és a macedon arcvonalonról nem jelentenek nagyobb harcra eseményt.

Ludendorff, első főparancsnok.

Hét kilométer távolságról.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség az admirális következő jelentését közli: A buvárhajók ujabbán ismét elsüllyesztettek az Atlanti Óceánon 24000 tonnát, köztük 3 nagy fegyverkezett angol gőzöst, melyekből kettőt torpedócsúzó védtek, továbbá a 2473 tonnás Amor angol gőzöst. Lyoni távirat szerint a Noreni nevű amerikai nagy petróleum hajó: heves harc után a németek 7 kilométer távolságról elsüllyesztették.

Egy angol csapatszallító gőzös elsüllyesztése.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik hivatalosan: Egy ellenséges tengeralattjáró június 2-án a Földközi tengeren elsüllyesztette a Tamvionat 5965 tonnás angol csapatszallító gőzöst. Ötvenkét katona, 11 tengerész a kapitánnyal együtt eltűnt.

Reimsra 2000 bomba esett.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) Párisi jelentések szerint Reimsot ujából bombázták, a városra 2000 bomba esett.

A biharmegyei munkapárt üdvözlő Tisza Istvánt.

A párt értekezlete.

A biharmegyei munkapárt a mai megyei közgyűlés alkalmából tegnap értekezletet tartott, amelyen impozáns módon nyilatkozott meg a párt szerette és ragaszkodása a lemondott miniszterelnök: gróf Tisza István személye és politikája iránt. Tüntetőleg sokan jöttek be a vármegye minden vidékéről a lelkesen ünnepelték úgy Tisza István grófot, mint dr. Beöthy László volt minisztert és dr. Miskolczy Ferenc főispánt, mint a biharmegyei munkapárt vezetőit.

Lekezelten adott kifejezést az értekezlet azon megmáshatatlán törekvésnek, hogy az eddig követett uton kíván haladni a az ország érdekében felveszi a küzdelmet a mostani kormány politikájával, amelyet, hazafias aggodalommal eltelve, az országra nézve veszedelmesnek tart.

Az értekezlet a pártiak különösen a vidéken való újjászervezését mondotta ki. — Táviratban üdvözlötte gróf Tisza Istvánt és gróf Kúen-Héderváry Károly orsz. pártelnököt. Elnökké dr. Beöthy Lászlót, társelnökké pedig dr. Miskolczy Ferencet és dr. Cziffra Kálmánt megválasztotta.

Az értekezlet lefolyása a következő volt:

Az értekezletet a Széchényi-étterem kert-helyiségében tartották meg. Mintegy 250-en voltak jelen a képviselő volt Biharvármegye minden választókerülete.

A többi között ott voltak: dr. Beöthy László, dr. Miskolczy Ferenc, Mangra Vasul nagyzebeni gör. kel. érsek, Fráter Barcs, dr. Kőrösi Márk, Száhlender Károly, Pállay Lajos, Platny Miklós, I. Werthistmeteln Alfréd, Zalinszky István, Tamásfalvy Thury Ignác, Miskolczy Jenő (Debrecen) stb.

Míg dr. Beöthy László v. b. t. t. dr. Miskolczy Ferenc kíséretében megérkezett, nagy éljenzéssel fogadták.

Pállay Lajos indítványára Száhlender Károlyt koronának választották, aki pár szóval az értekezletet megnyitotta.

Pállay Lajos szólt fel elsőnek a a következőket mondotta:

Tisztelt Pártértekezlet! Azok a politikai események, amik legujabban lejátszódtak, amikor a mi képviselőkünk alakult kormány beadta lemondását, kötelességünkkel tette, hogy a párt ügyével intenzívebben foglalkozunk, és ez magával hozza azt is, hogy a Szunyogh Szabolcs halálával úresedésben lévő, és a világháborúra való tekintettel, a mai napig be nem töltött pártelnöki állást betöltsük, mert olyan körülmények állhatnak elő, ahol a párt vezetőségének, tisztikarának, sőt minden párttagnak kötelessége hazája érdekében a legintenzívebb munkásságot kifejezni. Amikor tehát a párt tagjait arra kérem, hogy a pártelnöki állást betölteni méltóztatassanak, erre a legszebb politikai állásra egy olyan férfit ajánlok, akinek hazafisága, tudása, államférfini bölcsessége biztos záloga annak, hogy a biharmegyei nemzeti munkapárt az ő bölcs vezetése mellett hasznos szolgálatot tesz a megyének és hasznos szolgálatot tesz a hazának. Ajánlom, méltóztatassanak Beöthy László önnagyméltóságát a biharmegyei nemzeti munkapárt elnökségé megválasztani.

Az éljenzés csillapulával Száhlender Károly koronák dr. Beöthy László elnökké választását elfogadottnak jelentette ki a átadta helyét a megválasztott új elnöknek.

Beöthy László beszéde.

Dr. Beöthy László szíve mélyéből mond köszönetet megválasztásáért. Hisz, hogy felesleges is mondani, miszerint a tisztet elfogadja. Programot ne várjanak, hisz a pártnak megvan a programja s abas ragaszkodnak. Erős hiszelmű meggyőződésből rendíthetetlen hiva ő is a pártnak. Akik is merik, tudják, hogy amire vállalkozott, igyekszik betölteni. Feladatuk az, hogy a párt elvelt fentartsák és érvényre juttassák. A haza legelemibb érdekeit szolgálja a párt.

Felelegesen volna attól eltérni, hogy a központban a nagy eszrevizittel hajtják végre a működést. A végrehajtó bizottságot erősítsék meg; társelnökként dr. Miskolczy Ferencet és dr. Cziffra Kálmánt, titkárukat pedig Morvay Zsigmondot válasszák meg. Bár a két főispánt még nem mentették fel állásukból, de a párt működését már meg kell kezdeni.

Ezzel tovább azonban most nem menne. A felpontot a járásokba kell helyezni; ott szélesebb körű szervezetet kell létesíteni. Ezt azonban az alkalomtól nem tehetik, már csak a közelebbi nehézségek miatt sem. Bizzák meg az elnökséget és a végrehajtó bizottságot, hogy a járási bizottságokat állítsák össze s ezek működésüket kezdjék meg. Az elnökség szintén majd jelentést tesz erről.

Beöthy László indítványához képest dr. Miskolczy Ferencet és dr. Cziffra Kálmánt társelnökké, Morvay Zsigmondot pedig titkárrá megválasztották s a járási-bizottságok megalakításával az elnökséget bízták meg.

Pállay Lajos beszéde.

Ezután Pállay Lajos emelkedett szólásra s a következő beszédet mondta, amelyet a jelen voltak nagy figyelemmel hallgattak:

Tisztelt Pártértekezlet!

Már három éve vagyunk a legnagyobb aggodalomban, mert látjuk, hogy ez a világháború felemészteti, megsemmisíti, elpusztítati akárki mindent, ami nekünk kedves, ami nekünk szent, amiért nekünk élni érdemes, a mi hazánkat. Eddig ilyen segítségével a mi fiaink soél isme, hazaszeretete és a magyar nemzet áldozatkészsége meg mentett bennünket a megsemmisítéstől és már felébredt bennünk a remény, hogy ezt a világháborút végre győzelemesen fogjuk megküzdeni, azonban aggodalmaink még lecsillapulva sem lettek és már is egy nagy, egy lenyűgöző aggodalom vett rajtunk erőt, amikor arról értesültünk, hogy pártvezérünk gróf Tisza István és a mi bizalmunkból alakult magyar kormány beadta lemondását.

Villámként hatott ez a hír, mert tudjuk, hogy olyan helyről indult ki a nyomás, a melyik ellen felülmenni nincs módunkban és nem is akarunk.

Azok az államférfiak, akik az országnak a világháború legnehezebb szakában politikai zavarokat is okoztak, most kötelesek helyt állani és a háború dicőseges befejezését lehetővé tenni, mert az általuk felidézett és az egész magyar nemzet egzisztenciáját veszélyeztető ténykedésükért, még ha szándékukat a legtisztább hazafiság vesette volna is, felelősek és a történelem őket bizonyára felelőségre vonja.

Pártvezérünk gróf Tisza István, a mikor az ellenzék vesérei a választójogi reformot előtérbe tolták, kötelességéhez híven körönlátta, hogy minő mértékben kívánja ezt a reformot biterleszteni, azonban előterjesztése nem nyerte meg a korona hozzájárulását, aminek következménye lett aztán, hogy a miniszterium lemondott. De mielőtt állását elhagyta volna, lezögezte azokat az alapelveket, megállapította azokat a határokat, amely elvek és határokon belüli ki-

vánja a magyar nemzet rétegeit, polgárait, ebben a reformban részesíteni.

Erre a politikai hitvallásra, erre az előterjesztésre, ugyanazoknak az ellenzéki férfiaknak, akiknek ténykedése folytán a legmagasabb elhatározás napvilágot látott, a válasza már tudva van és ezeknek az államférfiaknak a válasza nem más, mint a demokratikus jelesavaknak a glorifikálása anélkül, hogy egyetlen egy kérdésben eddig színt vallott volna. Hol az a határ, ameddig kívánják a választójogi kiterjesztést?

A gróf Tisza István választójogi reformja, minden kérdést felöllel, megmagyaráz és annak alapelve az, hogy az alkalmos és képes egyéneknek akiknek értelmiségéhez, tudásához, hazafiságához, köteleg nem fér, akarja a kormányzásban részesíteni, de tart a haza érdekében azoktól az elemektől, akiknek hazafiságáról nemcsak senki meggyőződve, nincs, de akikről, ha a világtörténetet a kezünkbe vesszük, látjuk, hogy mindég tökéletesen, megsemmisítette a hazáját, valahányszor a hatalomhoz jutott.

En annyi érintkeztem már a mi magyar népünkkel, ezekkel az okos, tisztességes, hazafias emberekkel, hogy azt tartom, ha őket az ő becsületos felfogásukból ki nem hajszolják, nyugodtan rájuk bízám a hazám sorsának az intéséért, de amióta láttam és tudom, hogy még most is képesek ezeket az embereket egyetlen szóval az 1848 hangszósságával elbolondítani és a helyes útról eltéríteni, kényeserülve érzem magamat, hogy itt a téren bizonyos biztosítékot szerezzünk, nehogy frázisok miatt hazánk sorsának kárára lehessenek. Hiszen tudjuk azt, mi az a negyvennyolc a mai nap, ma csak egy hagyomány, egy emlék és semmi egyéb, ami akkor látott napvilágot, mikor az elnyomottság, az önvédelmi harcra, a fegyverre kényszerített minden magyar embert. De amióta a haza bölcs a huavéti oltkét megírta és ezzel a nemzet szívéhez jutott és a mióta a nemzet az 1867. XII. törvényeikkel a kiegyezési törvényt megváltította, a 48 már csak egy emlék maradt, mert ezt az emléket a valóság váltotta fel.

Valósággal a lelkiismeret róvására megy az, hogy a magyar földművest mindég közjóni vívmány, mindig olyan alkotmány kibővítés után hajszolják, ami alkotmány a kiegyezési törvény óta a valóságban már megvan, mert van olyan alkotmánya amilyen alkotmánynak a gyakorlatában soha sem volt.

Méltóztatassanak elhinni, távol áll tőlem még a gondolat is, hogy lebecsméreljem, lebecsméreljem a szocializmust és a szocialistákat. De kötelességemnek tartom az ő szereplésük és működésükkel szemben a leg tárgyilagosabban az én hazafias aggodalmamnak kifejezést adni.

Mikor a szocializmusról és a szocialistákról elmélkedem, szemembe ölik az az igazi szabad állam, ahol telán a szocializmus a legnagyobb mértékben van elterjedve. Ez az egységes francia nemzeti állam, ahol a 40 millió francia csak két pártba van osztva, egyik pártot a piaci royalista párt, a másikat a szocialisták alkotják. És itt a szemembe ölik, hogy amikor ez a francia nemzet a világháború harmadik évében már odajutott, hogy fiainak legalább 3 milliója vagy elesett a csatákon, vagy börtönbe került, vagy fogságba került, vagy elpusztult és emiatt a megirtult sorokat 17 éves gyermekekkel kell kiegészíteni és ekkor ajánlják fel nekik a béketárgyalások megindítását, a francia szocialista kezét a sávéra téve azt mondja: nem békülök addig, míg azt a két tartományt, Elzászt és Lotharingiát, amit 37 évvel szeltek veitek el tőlem hazámnak vissza nem szerzettek, hazámhoz vissza nem csatolom. Ezek a szocialisták elsőkorban francia hazafiak.

Elmélkedem tovább, — eljutok a 70 millió némethez. Itt is óriás mértékben van elterjedve a szocializmus. Itt vannak a szo-

ciáliták tudományos apostolai és mírói keletett meggyőződésünk: amikor egy szociális képviselő a képviselőházban felszólalva a békét sürgette a ellentétben helyeskedett a német nemzeti hazafias felfogással, az összes szociálisok felszólaltak, de azurálták. tiltakoztak az ellen, hogy a felszólaló által hangzott felfogás az ő felfogásuk lenne, mert ők első sorban német hazafiak.

Ha pedig utána nézünk, hogy a stockholmi tanácskozásnál a magyar szociálisok mit műveltek, akkor elszomorodom és bosszúságot érek a kifejezésért, de nem tudom más szavakkal kifejezni, hogy ezek az urak a legnagyobb valószínűséggel állították meg az államot, a mikor azt hirdették világossá, hogy Magyarország a nemzetiségeket elnyomja. Hát van-e állam, akinek nemzetiségi polgárai ennyi jogot élvezhetnek mint Magyarországon. Más államban az uralkodó állam elnyomja a nemzetiségeket. Itt pedig minden jogunk a birtokában és gyakorlatában vannak, az talán mégis csak nem volna megegyezhető, hogy a nemzetiségek még külön olyan jogokat is bírjanak mint külön joga a magyar embernek nem lenne. Minak nevezhető az, amikor a magyar szociálisok azt kívánták Stockholmban, hogy Szerbia mint állam állítsa vissza, az a Szerbia amelyik a nagy Oroszország után alkalmozta Magyarországnak a déli részét és a szerb uralkodóház tudtával rendezték a börtönökös pár meggyilkolását, elrabolást akarták Magyarországnak a legesőbb, legeszedegabb részét. Legalább bízták volna ennek a kérdésnek a felezését más szociálisokra és ne ők harcoljanak a szerbek érdekében.

Ebből a pár megjegyzésből is láthatja minden magyar ember, hogy mit jelent Magyarországnek a szocializmus, ami most a választási reform utján átkösző pontja a politikai pártoknak. A szocializmus Magyarországon azt jelenti, hogy magyar földön csak szellem lesz a magyar, mert itt az internacionális szociálisok lesz kizsoltatva Magyarország.

Amíg a válság tartott, minden ellenzéki lapban mint egy kórus jelent meg, hogy koncentrációs kabinatot kell alakítani és ebben a koncentrációs kabinatban a nemzeti munkapártnak részt venni nem szabad és részt nem is vett, mert egy mélyreható reformról, amely hívásra van hazánk sorsa felett határozni, jelszavak után menni nem lehet. Miltóztassanak elhinni, hogy a mi bizalmunkat bíró államférfiak a valók való érintkezésből és a mi bizalmunkból merítik azt az ösért, ami az ő nagy alkotásukhoz feltétlenül szükséges és ennek a valók való érintkezésnek és bizalomnak a valóságban megvan az a csodálatos büvös ereje, amely ösért tulajdonított a legenda Anteusnak, amikor az küzdelmében édesnyájával, az anyafölddel érintkezett.

Tisztelt Pártfőnökök!

Amikor pártveszünk a magyar állam hajójának a kormányásától viszálypárt, a biharmegyei nemzeti munkapárt az ő hazafias működésével szemben érzett bizalmának, ragaszkodásának és szeretetének kíván ki fejezést adni, mert minden elfogulatlan ember a legnagyobb csodálattal ismeri el, hogy az ő tudásának, államférfiúi bölcsességének és igaz hazafiságának volt tulajdonít ható, hogy a magyar állam hajója a legnagyobb viszonyok a három év óta dúló világháborúban, a leghevesebb uton, biztos kezekkel lett vezetve. Gróf Tisza István a magyar állam tekintélyét, befolyását nemcsak az egész monarchiában, hanem a külföldön, de ellenségünkkel szemben is olyan magas fokra emelte, a magyar államnak olyan magas fokra emelte, a magyar államnak olyan tekintélyt szerzett, amelyben az államot 400 év alatt soha része nem volt. Az ő bölcs kormányzása alatt Magyarország nemcsak vezető állama lett a monarchiának, hanem a megmentője is. En nem tudom az ő hazafias érdemeit méltóan esemtelni, ehhez az én lehetőségen gyenge és csekély, de az

egyszerű szív igaz érzésével, az igazi hazafival szemben érzett szeretet, tisztelt és ragaszkodásból kiindulva, — indítványozom, méltóztatassék kimondani, hogy „Biharmegyei Nemzeti Munkapárt gróf Tisza István pártvezérrel a legodaadóbb bizalommal követi, a választójogi reformra vonatkozólag az ő előterjesztett programját mindenképpen megágyvá teszi” és felkéri a párt elnökségét, hogy ezt az egyhangú határozatát pártvezérnek, önmagyméltóságának a megfelelő módon tudomására juttatni sziveskedjék.

A beszédei sokszor éljenzással szaktították meg a végül tapssal és éljenzással az indítványt elfogadták.

Dr. Beöthy László elnök indítványára a határozatról úgy gróf Tisza István, mint gróf Khuen Héderváry Károly orsz. pártelnökök távirat útján értesítik.

Zsilinszky Béla indítványára továbbá elhatározták, hogy Pally Lajos kitűnő szónoklatát kinyomatják és a vidéken esztésztják.

Bajlentették: Erdős Zoltán, Szentpályi Gavallér Lajos magyarszékei járásbíró, Pántek Ferenc bereghörszöményi ref. lelkész, K. Jubász Imre és Veres Antal eddigi függetlenségi párti vezetők Furtáról beléptek a munkapártba. Megéljenzették őket.

Az értekezlet további folyamán felszólt Tamásfalvy Thury Ignác a Miskolczi Ferenc 33 éves kospályán való működését méltatta igen szépen a indítványozta, hogy dr. Miskolczi Ferenc távozó főispánt a párt határtalan bizalmáról és szeretetéről biztosítsa a eddigi működésért köszönetet fejezse ki és arról őt jegyzőkönyvi kivonaton értesítse.

Dr. Miskolczi Ferenc hálásan köszöni az elismerés dicserő szavait. Főlegesen is mondandó, hogy a megyétől, a párttól semmi el nem választhatja. Marad a ki volt. Mielőtt eloszlának, mondjanak hálás köszönetet annak, aki az elnökséget elvállalta. A Beöthy neve súlyos név, nagy jelentősége van az egész országban. Sokan visszemlékezünk, hogy 11 éve a helyen ő gyűjtötte maga köré a szabad-elvű párt megmaradt tagjait. Az új párt csak a megyei ügyekre alakult, de ebből a magból nőtt ki a magyar nemzeti munkapárt. Mielőtt a Beöthyt, aki örüléssel elfoglaltsága mellett is időt szakított, hogy lejöjjön az értekezletre. Hálás köszönetet mond, hogy az elnökséget újból elfogadta. E párt követni fogja mint eddig. A pártban nincs renegát! (Éljenzés!) Adjon Isten erőt, boldogságot Beöthy Lászlónak és családjának. (Éljenzés, taps.)

Dr. Beöthy László megköszönte a meleg szavakat.

Bajlentette még elnök, hogy a ma, szerdán tartandó megyegyűlésen sorra kerül Hevesmegye ismeri határozata, amelyben a Tisza által tervezett választási törvényt valja magának, — továbbá gróf Tisza István bucsulevelét, valamint dr. Miskolczi Ferenc lemondó bucsulevelét, amelyen a törvényhatósági bizottság egy tekintélyes tagja fog felszólalni.

Ezzel az értekezlet lelkes hangulatban véget ért.

* Több darab föld a város belterületén előnyös fizetési feltételekkel eladó. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárad, Bémer tér.

Biharmegyében jó, közepes termés várható.

Alispáni jelentés a termés kilátásokról.

Biharmegye mai közgyűlésén Fráter Barnabás alispán a szokásos időszaki jelentésében megemlékszik a Biharvármegyében várható terméseredményekről is. Az alispáni jelentés szerint a tengeri, burgonya, árpa, zab, gyenge termést ígér ugyan, de a fő kenyérmagvak a buza és rozs jó, közepes eredménnyel bírtak.

Az időszaki jelentés ide vonatkozó része a következőképp szól:

Az időjárás ép úgy, mint az előző évnegyedben, most sem volt kedvező. Bevetetlen föld nem maradt ugyan, azonban a vetések az áprilisi és májusi száraz, teljesen csapadék nélküli hosszú hetek alatt rosszul keltek, az utánvetés nem elég jól sikerült a kikelt vetések se igen gyarapodtak. A május hó végén szárványosan bekövetkezett három éjjeli eső csak kis mértékben segített az elszórt tengeri, burgonya, árpa, zab és mesterséges takarmányok sovány állapotán a mind zakkól gyenge termésre van kilátás. Nem gyarapodtak az ősziek sem. Ritka maradt különösen a rozs a kalászejlődése sem kielégítő, de azért úgy a rozs mint buza jó közép termést ígér. Kiseb később kezdett ugyan fejlődni a szőlő, a száraz napos időjárás azonban ezt rohamosan növelte a ezen termény ma az, amely jó reménnyel kecsegtet.

A jó buza és rozs termésünkön kívül tehát jó esélyünk is ígérkezik.

Miskolczi Ferenc főispán bucsuja Biharvármegyétől.

Dr. Miskolczi Ferenc, Biharvármegye hét éven át volt főispánja, aki hosszú közszolgálati ideje alatt az egész vármegye osztatlan bizalmát élvezte, a megye mai közgyűlésén bucsuzik el Biharvármegyétől, melynek nagy tudását, nagy munkaképességét, életét esemtelte. A közbecsülésnek örvendő főispán munkás életében csodálatosképp ismerülődik a hét év, a fatisz hetes szám mely azonban minden lamétiódéskor a főispán életében emelkedést jelentett.

Biharmegye mai közgyűlésén Fráter Barnabás alispán az időszaki jelentésben a következő, meleg szavakban bucsuzatja el dr. Miskolczi Ferenc főispánt:

Tokintatos Közgyűlés!

Főispán Ur Önméltósága egész munkás életét a vármegye szolgálatában töltötte el, hét évig mint közigazgatási gyakornok és szolgabíró, hét évig mint előrel, hét évig mint központi főszolgabíró, hét évig mint alispán, hét évig mint főispán. Már csak az adatok is előtűntették, hogy Önméltósága a vármegye egész közönségének osztatlan bizalmát élvezte a hogy ily fejlődéssel csak minden tekintetben kiváló férfiu dicsekedhetik.

Midőn ezt kötslességszerűen kijelentem meg vagyok grózdre, hogy a Tokintatos Közgyűlés átörököve a veszteségünk hordozóját meg találja a módját annak, hogy távozó kiváló a közbecsülésnek örvendő főispánunk, méltóságos dr. Miskolczi Ferenc urtól méltóképpen vesz bucsut.

Ugy értesülünk, hogy a mai közgyűlésen dr. Beöthy László v. b. t. t., mond bucsut a törvényhatósági bizottság nevében dr. Miskolczi Ferencről a ki az alkalmommal

bronnysai csak a főispáni méltóságtól váltak meg, de nem a vármegyétől és a közöletől, a melyet javára még tovább istalja munkaszerjével dolgozni kíván.

RAJNISS FERENC magyar tanító Nertschinszkben.

Nincsenek magyar könyvek a magyar fiúk számára.

Rajniiss Ferenc nagyváradi tanító majdnem a világ végére került orosz hadifogságba. Mint ismeretes, Bukarastól Giurgevóba költötte a Szent László egyesület magyar tanítónak a az akkor oláhok által lakott városokból vonult be a moszkóitáskor. Sok vitézi haroban vett részt a Bukovinában az átörös idején orosz fogságba került sebádként.

Sok viszontagság után Nertschinszket jelölték ki tartózkodási helyül a ott legelőbb is egy német nyelvtant kért, a melyet az orosz cenzura engedélyével meg is kapott. Ma már hibátlan németességgel küldi leveleit így kösölte velünk székéért Csi nébe, a kínaiak nézedését a visszajutását Werthschinszke, szután azt, hogy iskolát nyitott analfabéta fogolytársai számára, hepedőit tanította a kormányzó családját, franciául a családtagokat. Most egy tavaly augusztusban feladott levelünkre válaszul a ez mutatja, hogy a sári kormányzat a foglyok levetült szándékosan visszatartotta a most az új kormányzat továbbította a felgőzöltet leveleket.

Az érdekes levélből közöljük a következőket:

Nertschinszk, Transbajkal, Sibirien.

Az 1916 augusztus 2-án kelt levelet tegnap sikerült megkapnom. Akozottul gyorsan jött. De nekem következtes pchem van a level szövege. Azt írják nekem, hogy milyen jó az uszás, a napkure, a sport, a szép Körös partján a gyaloglás! Hát ebből pokoli tréfa zandikát ki. S hosszú nincsenek megelégedve a helyzettel. Talán mi igen?

Itt nem törtérik semmi, innen nem lehet emlékiratokat vagy följegyzéseket küldeni, ezért éleltünk ép egy csukaszárka, miot egyeztetünk, de márázati nem tartom társasosnak, hogy a Cenzor ur türelmét próbára teszem. Itt kevesen vagyunk. Viszonylag sok a német és angol, kevesebb a francia könyv a egyáltalán nincs magyar könyv. **Megfoghatatlan Magyarországnak ez a szent közömbössége. Itt szézezer magyar tanuló van és nem képesek szakkönyvekhez jutni.** Kénytelenség semmittevésével tölteni az időt, mert Hazánk fenyegeti még mindig ugyanazt az aható dalt szűk.

Iskolában sokan tanulnak. En minden készkérdő könyvet, összesiasza elolvasd, természetesen ol nélkül. Mart most valóban szomi cél nem lebeg szemem előtt. Tavaszzal angolul kezdtem tanulni.

A legborzalmasabb rédm nézve az, hogy az angolokkal kell társadalmi összeköttetést fenntartanom a mindig ugyanazokkal. Ezek mindig frosskaek és mindig ugyanaz. Ha hazatérnek, de hogy lesznek "társadalmi ember" többé. Meguntam a 16 negben való életét. Vágyom a szabadság után tiata sea badáság szarvától, csak azért is, hogy velük, legalább az ő szokott viszonylataikban, ne kelljen érintkeznem.

Egészséges vagyok a várok és remélek... Sokat imádkozom, minket csak ugyan a magyarok Isten véd és őtalmas.

A majdnem viszont látásra.

Rajniiss Ferenc.

Szomorú sorok. Nincs magyar könyv, a magyar tanulók nem fejleszthetik műveltségüket, senki se gondol rájuk. Senki se tördök velük, talán nem is volt náluk a magyar missió, ott, az Isten háta mögött, Salbériában. Megértik e azt azok, akiknek kötelessége, hogy minden magyarral megkeressék az összekötő fonalakat a ne engedjék beléjük fészkelőit a gondolatot, hogy az eser sebből vázró eszréves Magyarország egyetlentől is meg tudja felekedezni, elhagyná őket a átadná a szomorú elhagyatottságuk és néma kétségbeesésük!

Biharmegye közlélmzése.

A közlélmzés legnehezebb időszaka kétségtelenül a most folyó, részben már elmúlt pár hónap, mely az erálat megelőzi, amikor a régi közlélmzések már fogynak vannak a az új termés még nem áll rendelkezésre. E legnehezebb, legkritikusabb időszak közlélmzési viszonyairól számol be Fráter Barnabás alispán ifjúsági jelentése Biharmegye mai közgyűlésén. A jelentésnek a része a következőképp szól:

— A közlélmzés körül az elmúlt évnegyedben nagy nehézségek voltak, egyrészt azért, mert az Országos Közlélmzési Hivatalt az egész havi lisztkontingensből csak 40 vagon buzalaszt és a többi, mint tengerlisztet utalt ki és ezért szinmagyar vidékek lakosságának is tengerlisztet kellett kiutálni; másrészt azért, mert míg az előző időben a törvényhatóságnak a rakvirálásoktól voltak gabona- és tengerlisztlet, melyekből a 170 vagonban megállapított lisztkontingenst pótolni lehetett, addig a múlt hóban az Országos Közlélmzési Hivatal a még meglevő 40 vagon tartalék lisztkészletét a havi 170 vagon lisztkontingensbe betudva, csak 130 vagon lisztet utalt ki; minek folytán pótlás nem állva rendelkezésre, nagyon is kellett a liszkótát szállítani.

E hó elején 40 vagon újabb kiutalás történt a így némi javulás állott be. A javulás tartósnak ígérkésit, azonban másként történt a a könnyebbedés helyett még súlyosabbá vált a helyzet, mert a múlt havi 210 vagon helyett csak 145 vagon áll jelenleg rendelkezésre.

Az arálási munkákra külön 18 vagon liszt és 6 vagon főszék van kiutalásba helyezve. A főszék már ki is van utalva, de a liszt kiutalása nem látszik biztosítottnak.

Egyébként a helyzet megfelelő, cukorból, szappanból megfelelő készlet van, szilvából, árpagyöngyből szintén.

Szénből 2160 hektoliter szénosztása folyamatosan van.

Rizsaliból 2400 mázsa van kiutalva, ebből 1600 mázsa már ki is van utalva, a har másik részlet szállítása most van folyamatban.

Kávékötő zsinagból a törvényhatóság részre 6000 kg. utaltatott ki.

Bánhidy megugrott, Schererert elítélték.

Négy évi börtönrre ítélte különböző lopások után a törvényszék Scherer Károly ismert tolvajt, akiről a tárgyaláson derült ki, hogy tis esatben itélték el már ugyancsak lopásokért.

Társa, orgazdája: Bánhidy Béla szintén méltónak bizonyult mesteréhez, ő is szép esámu évekre felirhatott vissza, amelyeket börtönből tárt ki. Neki két évi börtön járt ki azért, mert a Biharzsilági olajipar rólél Scherer Károly által ellopott gépjárműket elvitte haza a cipőtalpnak eladta.

A királyi tábla Harmathy Károly kurali bíró elnöklésével működő tanácsa (Domokos László és Hubay Lajos de táblabírák, jegyző Alliquander Kálmán dr.) tegnap tárgyalta a Scherer Károly által benyújtott fellebbezés folytán felterjesztett bűnügyet. Baróthy Pál főügyészhelyettes vádbeszéde, Weiszberger Lipót dr védő és Waldmann Márk közvédő előterjesztése után a tábla Scherer Károly büntetését 3 évi börtönrre szállította le, ebből 5 hónapot a 14 napot betudott. Bánhidy Bélára, miután időközben megszünt, az ítélethozatalt a tábla felfüggesztette a előkerülésig az eljárást megszüntette.

Előző az ítélet kihirdetése után megkérdi Scherer Károlyt, akit a fogházór kísért:

— Belenyugszik?

— Mit csináljak uram, hiszba fellebbezést, mondja siró hangon.

— Maga az ilyen ügyekben már jártas, felel az előző, tehát ne kérdéssel feleljen nekem.

— Akkor belenyugszom.

A főügyészhelyettes a a védő semmisséget jelentettek be. Baróthy Pál főügyészhelyettes a bünyeekre mutatott a jellemzően így szólt:

— A kitűnő cipőtalpak.

Betörő cigánybandák garázdálkodnak a megyében.

A váradlesi csendőrök küzdélme a betörőkkel.

A váradlesi csendőrök öt-hat főből álló cigánykaravánt kísérték be tegnap a nagyváradi rendőrségre. A cigányokat a váradlesi betörések fogták el heves küzdelem után. A cigányok egyenre üldözöik elől a vadéba menekültek, ahol bevárva a csendőrök, bírokra kelték velük. Hosszu, erélyes küzdelem után sikerült a bandát letepszni a összekötőbe behúsnni a faluba.

Ez a banda az utóbbi időben valószínű réma volt a körösi falvaknak, a lopások egész légióját követtek el, míg végre a csendőrök erélyes nyomozása felfedezte a nyomot, amely a betörőbanda tartózkodási helyére vezetett.

Nagyvárada azért kísérték őket, mivel itt is követtek el lopásokat, többek között a Csillagvárosban Molnár Sándor portáján négy nappal ezelőtt. Innen nagymennyiségű sonkát és szalonát emeltek el a betörők. A nyomozást is folytatják.

As eddigi nyomozás adataiból arra következtetnek, hogy az iszandi nagy ékezerlopást is ennek a bandának egyik elszármazó tagja követte el, azonban pozitív bizonyíték ebben az irányban nem maradt fel.

A most elfogott cigánykaraván tagjai között van a híres Lakatos Károly vagy más néven Booi, akinek a betörések egész sorozata nyomja a lelkét.

A megyészek más részében is garázdálkodnak betörő cigány bandák. Tegnap a belényesújlaki csendőrség értesítette a rendőrséget nagyobb szabásu betörésről, melyet Belényessen követtek el a cigányok. Kaufmann Manó üzletét törték fel tegnapelőtt éjszaka, mintegy 5000 korona áru: loptak el az üzlet raktárából. Így különböző mású szövetségben árukat, fejzendőket, szállagokat

harisnyákat, 13 pár bocskort, 20 üveg sós-borszeszt, 11 kg. maláta cukrot. A tetések közül sikerült hetlőnek személylírását beszerezni a nyomozó eszandöröknek. Az egyik 45-50 éves magas termelű, a másik 25-30 éves alacsony, jól táplált olgányok, fekete parasztruhát viselnek.

Az egész vármegye eszandósága nagy hasznát fogja az elfajuló határőrség után.

Rét tengerész katona segélyezése.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 178416-24-1917. számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy a báró Wüllerstorff-Urbair Bernát altengernagy által két szegény beteg tengerész katona segélyezésére létesített alapítványra a tengerészeti alapítványi bizottság pályázati hírdet a fentnevezett alapítvány jövedelméből két szegény tengerész katona köré az 1917 évben kiosztásra kerülő egyenként 140 koronás segélyre.

Az alapítványra oly tengerész katonák bírnak igényvel, akik a cs. és kir. haditengerészet kötelekéből tényleges katonai szolgálattal idejük alatt keletkezett betegség miatt ellátási igény nélkül bocsátottak el. Az alapítványi segély a folyamodók közül a két legérdemesebbnek egy évre adományozatik és augusztus hó 10-én, mint az alapító halálának évfordulóján fizette ki.

Az a körülmény, hogy valaki ennek az alapítványnak a jótéteményében már részesült, a segélydíjnak újból való elnyerését nem zárja ki. Felhívtnak emélfogva az igény jogosultak, hogy a szükséges igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványukat a folyó évi július hó 1-ig a trisszi cs. és kir. haditengerészeti kiegészítés körületi parancsnokságnak (jelenlegi székhelye: Laibach) nyújtsák be.

A folyamodó által igazolandó:

1. hogy a cs. és kir. haditengerészet kötelekéből tényleges katonai szolgálattal elszakított betegség miatt ellátási igény nélkül bocsátottak el;

2. hogy vagyontalan szegény és segélyre szoruló.

Es az utóbbi körülmény szegénységi vagy helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

Eleméry Ferenc,
katonaiügyi tanácsnok.

..HIREK

*** Uj főrendek.** A hivatalos lap közli, hogy a király temeriai gróf Szécheny Miklós v. b. t. t., magyarországi főudvarnagyt és Buzsáki Walár Gyula a Pesti Hazai Elő Takarékpénztár Egyesület vezérigazgatóját élethossziglan a magyar főrendiház tagjává nevezte ki.

*** Főrendiházi és képviselőházi elnökök kitüntetése.** A hivatalos lap közli, hogy a király branyicskai báró Jósika Sámuel v. b. t. t., a főrendiház elnökét a Lipót rend nagykeresztjével, beszenyői Baóthy Pál v. b. t. t., a képviselőház elnökét a Lipót-rend nagykeresztjével és Szász Károly v. b. t. t., képviselőházi alelnököt pedig a Ferenc József-rend nagykeresztjével tüntette ki.

*** Adomány a hadiárvának.** Tomási János 8 koronát, Tomási Jánosné 2 koronát küldött hozzá a hadiárvának javára. Rendelkezési helyére juttatjuk.

*** A mai megyegyűlés.** Bihervár megye ma d. e. 9 órakor tartja közgyűlését. A gyűlés rendkívüli érdekesnek ígérkezik, mert a vármegye legelőkelőbbjei tartanak ragyarázó, politikai vonatkozású beszédeket, méltatva a lemondott kormányt s kifejtve a vármegye megatartását az új kormánnyal szemben.

*** Álláshiba az Isonzó űrében.** Vettük a következő észrevételt: Az Isonzó űrét megvértém s elolvastam a szobor leírását. E szerint a katonai védekező állást foglal el. Ha így van, akkor a szobor tervezésébe hiba csuszott. A katonai védekezés a balláb előrenyújtását rendeli, míg a szobor jobbalábbal lép előre. Így nem védekesik a katon. Pedig hogy ez katona akar lenni, semmi kétség nincs.

*** Az Urleányok Mária Kongregációja** holnap, csütörtökön reggel fél 8 órakor közös szent áldozást, utána pedig gyűlést tart a Szent László menedékházban.

*** Három nyilatkozat Vázsonyiról.** Egy lapudósító megkérdezett három kúriai bírót, mit szól Vázsonyi Vilmos miniszterségéről. Fittler Imre kúriai tanácselnök azt válaszolta, hogy Vázsonyi kinevezése eggedálon kel. Tomcsányi László kúriai bíró a Kúriát az új igazságügyminiszter részéről élt támadás folytán azon véleményben van, hogy nem csodálkozhatik, ha kinevezését nem fogadják elragadtatással. Szentkirályi Gyula kúriai bíró pedig azt válaszolta, hogy nem sokat tud a kiváló demokrata vezetőről. Ugy hírlik, hogy Wawrik Béla, a Kuria másodelnöke elhagyja állását. Ilyen a hatása annak, hogy a hadseregszállítók pörtfogója lett Magyarország igazságügyminisztere s a királyi presét őre.

*** Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Koblitz Károly 101. gy. e. bell tart főhadnagyt az újlagos legfelső dícsérő elismeréssel, Ragóc János 70. gy. e. bell őrnagyt a Ferenc József-rend hadiékülményez lovagkeresztjével, Moldvai Vilmos 4. népfőlkelő gyalog zászlóaljbell népfőlkelő főhadnagyt az újlagos legfelső dícsérő elismeréssel tüntette ki.

*** Uj egészségügyi hadnagyk.** A hivatalos lap közli, hogy a király tart. egészségügyi hadnagykak léptette elő: Altmann Gábor, Köllensberger Valier és Marit János 101. gy. e. bell, továbbá Cvejic György 70. gy. e. bell es Ruineki Ádám 37. gy. e. bell tart. egészségügyi zászlósokat.

*** A Magy. Tud. a félhivatalos.** Budapestről a Magy. Tud. jelenti: A kormány hivatalos közleményei teljesen és ki zárólag a Magyar Tudósító könyvomatlan jelennek meg. (A Magy. Tud. Kossuth párti könyvomatlan volt, azután az ellenzők lett. Szerkesztője Gonda Henrik dr.)

*** Beiratások a női kereskedelmi szaktanfolyamra.** A csagyváradai női kereskedelmi szaktanfolyamra az 1917. 18. tanévre f. s. július hó 27. 28. és 29. én mindenkor délelőtti 9-12 ig (Szaniszló-utca 30. sz.) lehet jelentkezni. A jelentkezők tartoznak szülőik vagy hozzátartozók kisérítésben megjelenni, iskolai bizonyítványt, születési anyakönyvi kivonatát és ujjraklási bizonyítványt felmutatni és a beiratási díjat (6 korona) és a segítő egyesületi díjat (2 korona) összesen 8 koronát lefizetni. További felvilágosítást szívesen ad az igazgató.

*** Clam-Martinic deszignált minisztereinek.** Bécsből jelentik: A király megbizta Clam-Martinicot, hogy a válság megoldására nézve lépjen érintkezésbe az osztrák parlamenti pártokkal. Clam-Martinic mint deszignált minisztereinek megkezdte tárgyalásait.

*** Oláh Gyula meghalt.** Dr. Oláh Gyula, a magyar orvosi kar egyik nevesora, volt országgyűlési képviselő, közegészségügyi felügyelő, időleges kormánybiztos, az egészségügyi szakirodalom érdemes munkása, nélfőnk délelőtti Budapesten birtalan meghalt. Két cikluson át képviselte a parlamentben a jákóhalmi kerületet. Utóbb Nagyváradra került tanfelügyelőnek és itt is a magyar közegészségügyi szakirodalom alapító munkáit. Mikor Tass Kálmán a belügyminiszterium kötelekében megalkotta a közegészségügyi osztályt, őt hívta meg közegészségügyi felügyelőnek. A kolera gyógyításának elsőrangú szakértője volt. — Az elhunytban Medvigy Ferenc dr. gyógyszerész, Medvigy Gábor és Mihály dr. ügyvédek, Medvigy István ügyész nagybátyjátat gyászolják.

*** Ujabb béremelés a nyomdaiparban.** A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetsége a nyomdai munkások szakszervezetével az eddigi drágasági pótlékot megállapító és a béboras munkaviszonyt szabályozó megállapodás helyébe legutóbb új megállapodást létesített, amely egy a drágasági pótlékot, mint a rendes hálfizetést is lényegesen emeli az egész országban. Ugy ezen béremelésok, de különösen a papir és egyéb nyersanyagok óriási áremelkedése minderesre befolyással lesz a nyomdai árak alakulására.

*** A Kath. Növédő-egyesület** a hó 21-én, csütörtökön délután fél 6-kor a Kath. Könyv választmányi ülést tart. Az elnökség ez uton is kéri a választmányi tagokat, hogy az üléssén teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

*** A Görbe utcaiak panaszja.** Vettük a következő figyelemreméltó sorokat a sajnáruk a főméről ur figyelmébe. A tegnapi nap folyamán a régen várt eső alkalmával a Görbe utcában, ezen elhanyagolt utcában valóságos árvízi állapot uralkodott, a víz megrohadt s öntéssel fenyegette a házakat. Ezek lakói is épp olyan adófizetők mint bárki más. Egy pár száz korona többlettel elintézhető lenne ezen 10 év óta folyton sürgetett kérdés azzal, hogy a Vízvezeték utcáról lefolyó vizet a Karger Sándor előtti csatornába elvezessék egy rövid csatornarészlet. A Görbe utca lakói.

*** Kilenc helyett tíz** Sikkasztási ügyben idézték meg Brückner Hugo katonai élelmészot, aki nem jelentkezett a tárgyalás megkezdésekor, 9 órakor Ember Géza elnök intézkedett, hogy vezessék elő Brücknert s belekezdtek egy másik ügy tárgyalásába. Tíz órakor jelentkezett Brückner.

— Már elő akartam vezetetni — mondta az elnök — és 200 korona pénzbírsággal sújtani. Hol volt?

— Kérem, én tíz órára voltam idézve. Itt a cédulám.

Megnézték s akkor kiderült, hogy a tanács Széchenyi-tér 10. alá idézték (ez a törvényszéki palota száma) s ő ezt a házszámot megjelenési időnek nézte.

*** Eladó ház kerttel.** Értekezhetők Simon Gyula hangszerkészítőnél, Rákóczi ut 22. szám.

*** Négy olcsó hét a Czillér-áru házban.** A drágaságban is olcsón vásárolhat Czillér Imre nagyruházában mindenki, akinek bármiféle bevásárolni valója van. Keresse fel hát a takarékos közönség a 4 olcsó hét alkalmából a Czillér Imre nagyruházát.

Legújabb fűzőket legolcsóbban Kesztenbaum Juliskánál lehet beszerezni Rákóczi ut.(Korona gyógyszertár mellett) **Leibchenek félárban.** Telefonszám 827.

Legszébb kötött selyem és himalája kabátok, gyönyörű blousok, juponok, napernyők, női, leányka és gyermekbalapok, trikók, harisnyák és sokok; női ruha varróterem. Méret utáni rendelések azonnal eszközöltenek. Minden cikkben nagy választék. Méltányos, olcsó árak. Czillér Imre nagyruházában.

*** Anyahelyettesnek, házvezetőnőnek, idősebb urhoz vidékre intelligens özv. alkalmazást keres.** A külső gazdaság és a háztartás összes ágában, valamint a jó főzésben jártas. Antal Istvánné Körös utca 68 szám.

*** Nyári himzett ruhák és Blousok!** Kézimunka különlegességek. Etamin, Granadin és Sídára hímzvel Kalotaszegi házilpar osodaszép remekei megérkeztek és megtekinthetők Czillér Imre nagyruházában.

Ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Füg-göny, kézimunka, kelengye no-műiek tisztítása. Fekete festés első-rendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS kémszestő, vagy tisztító és gőzmosógyműködésű Nagyvárad. Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14-69.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: A kis gróf.
Csütörtök: Heidelbergi diákélet.
Péntek: Hoffmann meséi, (Maleczky Blanka és Toronyi Gyula az Operaház tagjainak vendégfellépte)
Szombat délután: Izlói diákok.
Szombat este: Cigánybáró, (Maleczky Blanka és Toronyi Gyula az Operaház tagjainak vendégfellépte)
Vasárnap délután: Bájos ismeretlen.
Vasárnap este: Csárdáskirálynő.

A kis gróf. Ma este a kis grótot utálja fel a színhársulat Tompa Bélával a cimborákban. A mindig szívesen látott operett úgy, mint mindig, ma is telt házat jelent a színháznak és már csak néhány jegy áll a helyükről késedelmesen gondolkodók rendelkezésére.

A heidelbergi diákélet legközelebb a már ismert szereposztásban csütörtökön este kerül színre.

Az Operaház tagjainak vendég szereplése. Nagy művészi esemény lesz két este, pénteken és szombaton színházunknak Erdélyi Miklósnak, az idejét kéző színházigazgatónak sikerült két esete Ma-

lóczy Blanka és Toronyi Gyula operaházi tagok vendég szereplését biztosítani, kiknek művészi kvalitásait főleglegas hozzászasabban méltatni. Pénteken a Hoffmann meséi kerülnek színre, a két vendéggel a főszerepekben, szombaton a Cigánybáró Maleczky Blankával Szaffi és Toronyival Barinkay szerepében.

URANIA mozgó-színház Szerdán **A világot jelentő dazkák** dráma 4 felv. Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

APOLLÓ mozgó-színház Szerdán **A phantom** dráma 4 felv. Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

IRODALOM

Két szál virág. Ica Szvetka L. Ödön. Csinos kis füzet jelent meg a napokban az illusztris szerző tollából. A füzet telve van emlékeztető hangulatokkal. Egy szegény szerb katona sírjáról szól a két szál virág, melyet kegyeletesen kéz helyezett a messze idegenben sodort szerb katona sírjára. És a két szál virág oly szagcsesz gondolatokat ébreszt az íróban, melyek díszességére valóban fektölt lekül-tének s megírásuk díszességére válik kiváló tollának. Az író ezzel a kis füzetével újra tanúsítja edis nagy pedagógiai érzékének s azért ajánljuk a füzetkét a tanügy barátainak.

Meghívó.

A Nagyvárad Takarékpénztár 1917. június 28-án, csütörtökön d. u. 5 órakor saját helyiségében tartandó **rendkívüli közgyűlésére**

a t. részvényeseket ezennel meghívjuk **A közgyűlés tárgyai:**

1. A Pesti Hazai Elő Takarékpénztár Egyesülettel szorosabb üzleti kapcsolat tárgyában létesített megállapodás, melyet az igazgatóság a közgyűlésnek jóváhagyás céljából bsterjeszt.
 2. Az alapszabályok 4., 26., 28., 35., 38. és 83. §§-ának az előző pontban említett megállapodás következtében szükségesé vált módosításai.
 3. Az alaptőkészek 4.800.000 koronáról 5.400.000 koronára való felszámítása.
 4. Egy igazgatósági tagnak és egy felügyelő bizottsági tagnak választása.
- Nagyvárad, 1917. június 18.

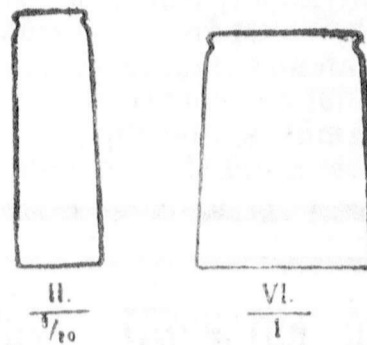
Az Igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 15. és 16. §§-aiból: Érvényes határozat hozatalára a közgyűlésen legalább 25 olyan részvényesnek kell jelen lenni, kik az alaptőkének legalább egynegyed részét képviselik. Minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább egy hó előtt saját nevére iratott, szelvényeivel együtt letenni, hol az öt illető szavazat mennyiségéről térítvényt kap. Hatóságoktól, vagy nyilvános számadásra kötelezett vállalatoktól kiadott letéti igazolványok, az eredeti részvények helyett a közgyűlésben részvételi jogot adó letéti gyanánt fogadhatnak el. Egy tulajdonos nevére szóló részvényekről csak egyetlen térítvény adható ki.

VIGADÓ mozgó-színház Szombat, vasárnap **Uj műsor.** Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Befőttes és uborkás üvegek megérkeztek minden kivitel és nagyságban Eladás nagyban és kicsinyben.

- Vizespohár finom csiszolt üvegből . . . -26
- Borospohár finom csiszolt üvegből . . . -22
- Sörspohár finom csiszolt üvegből . . . -80
- Vizeskancsó finom csiszolt üvegből . . . 2-
- Borospalack finom csiszolt üvegből . . . 2-
- Cukortartó színes finom csiszolt üvegből 2-
- Sótartó kristály finom csiszolt üvegből . 2-
- Gyümölcsállvány finom csiszolt üvegből 3-
- Befőttestál fogóval finom csiszolt üvegből 3-
- Vizeskészlet színes finom aranyozással . 5-
- Boroskészlet színes finom aranyozással . 4-
- Sörkészlet színes finom aranyozással . 4-
- Likörkészlet színes finom aranyozással 4-
- Tésztakészlet finom majolika színezéssel 5-
- Kávékészlet színes finom aranyozással 10-
- Teáskészlet színes finom aranyozással . 10-
- Mocakészlet színes finom aranyozással 10-
- Mosdókészlet színes finom diszítéssel . 12-
- Ebédőkészlet színes finom aranyozással 40-

Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók minden kivitelben kaphatók.

Megérkeztek Konyha felszerelési áruk. Főzőedények. Táblaüveg. Porcellánárak. Képkerepezés művészies kivitelben. Ablaküvegezés!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés. Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz. Telefonszám 372.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR** Felelős szerkesztő: **Dr. PAPP KÁROLY**

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádogos,
vízvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, irógépek, kerék-
párok, ellenőrző kasszák és
gramafonok szakszerű javítása
és állandó jókarban tartása.
Bronzműves, lakatos és mű-
szerész munkák elfogadtatnak.

**RIADÓ BUTOROZOTT SZOBÁK
ÉS LAKÁSOK**
modern berendezéssel
hosszabb vagy rövi-
debb időre, havibér
mellett 60K-tól kezdve

Nagy Sándor-utca 4. sz.

Vízvezeték és mű-
bádogos munkákat
készít, javításokat
jutányosan eszközöl
Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Hasábos és vágott
TÜZIFA

szükségletét a legna-
gyobb bizalommal csak
JENEI M. CÉGNÉL
szerezheti be
Nagypiac tér, Kugler és Andrányi
palota. Telefon 10-13. szám.
Megrendelések pontosan kimérve,
kivételre házhoz szállítainak.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

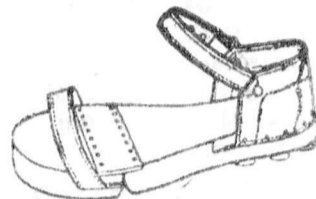
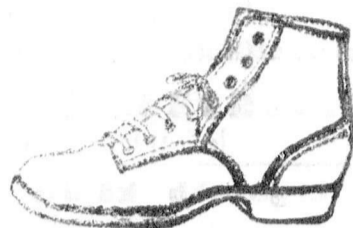
Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.
Ia Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
Lóbox és tehénbox 17- , 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

24-25,	26-28,	29-31,	32-35,
4- ,	4-10,	4-40,	4-90,
36-37,	38-40,	41-43,	44-46,
5- ,	5-50,	6- ,	6-10.

Lébjusszj oldalszegés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmen-
helyek, intézetek és egyesületek engedményben
részeseülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű művészalton

Nagyvárad) Park-szálloda
Nagy Sándor-u. 1. városházán.

Fűzőket a legújabb divat szerint 2 óra
alatt elkészítünk, kősz fűzőkben egyenes
tartók, melitartók és háskötőkben nagy
választék. Fűzőket választás végett vi-
dékre is küldünk, tisztításokat és javítá-
sokat pontosan elkészítünk. Szilárd
művészművésznőnek egyedüli szállítója.
:: Telefon : 11-53. ::

Viszketeg
izzadás
napégés
bőrhámlás
rüh és sömör
bőrbaj, fekély
daganat és sebek
ellen biztos és gyors hatású szer a
BORÓKA-KENŐCS
Nem piszkít és teljesen szagtalan.
Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K,
családi tégely 9 K. Hozzávaló
borókaszáppan 4 korona.
Készíti: Gerő Sándor gyógyszer-
ész, Nagykörös. 132.
Nagyváradon kapható:
NÉMETH PÁL gyógyszer-tárában
Szent László-tér. (Városháza mellett.)

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye
Szent László Püspök Gyógy-Fürdő
Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hévíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását
már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csuz,
csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.
500 holdas fenyérdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész
telepen és az összes szobákban. Nagyszobásu nyári uszoda 28°C folyton befolyó
forrásvízzel, uszástanítás, napfürdő, homokfürdő. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérlője.